

2017

Závěrečná správa

Hospodárenie s finančnými prostriedkami a nakladanie s majetkom
v subjektoch územnej samosprávy

Závěrečná správa

**Hospodárenie s finančnými prostriedkami a nakladanie s majetkom
v subjektoch územnej samosprávy**

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitrík, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCI KONTROLNEJ AKCIE

Ing. Miroslav Štefánik

Bratislava, december 2017

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ.....	4
ZHRNUTIE.....	5
1 CIEĽ, ÚČEL A PREDMET KONTROLNEJ AKCIE.....	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	6
3 KONTROLNÉ ZISTENIA A ODPORÚČANIA	6
3.1 ROZPOČET, ZÁVEREČNÝ ÚČET A HOSPODÁRENIE S ROZPOČTOVÝMI PROSTRIEDKAMI.....	6
3.2 ÚČTOVNÍCTVO.....	7
3.3 NAKLADANIE S MAJETKOM	7
3.4 VEREJNÉ OBSTARÁVANIE.....	8
3.5 INÉ ZISTENIA	8
3.6 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM.....	9
3.7 ODPORÚČANIA.....	9
4 REAKCIA KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV	10
5 OZNÁMENIA KONTROLNÝCH ZISTENÍ.....	10
ZÁVER.....	10
KONTAKT	10

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ

SKRATKA / SKRÁTENÉ POMENOVANIE	VÝZNAM
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
ObZ	obecné zastupiteľstvo
postupy účtovania	Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky
stavebný zákon	Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
zákon o finančnej kontrole a audite	Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o majetku obcí	Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov
zákon o NKÚ SR	Zákon NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o obecnom zriadení	Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
zákon o ochrane verejného záujmu	Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy	Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtovej zodpovednosti	Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov
zákon o slobodnom prístupe k informáciám	Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií)
zákon o účtovníctve	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
zákon o verejnom obstarávaní	Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákoník práce	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákoník práce v znení neskorších predpisov

ZHRNUTIE

Kontrola akcia bola vykonaná v súlade so strategickým plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR na roky 2015 až 2017. NKÚ SR vykonal kontrolu v obciach Svätý Anton a Štiavnické Bane. Kontrolná bola zameraná na správnosť hospodárenia a nakladania s majetkom vo vlastníctve uvedených obcí, najmä v období rokov 2015 a 2016.

Cieľom kontroly bolo zvýšenie transparentnosti a hospodárnosti pri použití verejných prostriedkov a pri nakladaní s majetkom obcí, aj zvýšenie efektívnosti činnosti obcí.

V roku 2016 hospodárili obce s rozpočtovými príjmami vrátane svojich rozpočtových organizácií: Svätý Anton v sume 1 160,5 tis. eur, Štiavnické Bane v sume 1 829,8 tis. eur; pritom s výdavkami Svätý Anton v sume 960,2 tis. eur, Štiavnické Bane v sume 1 821,3 tis. eur. Finančné prostriedky boli skontrolované v sume 383,3 tis. eur (Svätý Anton) a 1 810,4 tis. eur (Štiavnické Bane).

Kontrolóri preverovali rozpočet, záverečný účet, účtovníctvo, verejné obstarávanie, kontrolný systém a hospodárenie s finančnými prostriedkami a nakladanie s majetkom, a to so zameraním na doručené informácie a podnety.

NKÚ SR zistil porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov. Preverovaním rozpočtu a záverečného účtu bolo zistené, že obce pri zostavovaní jednotlivých rozpočtov, pri vykonávaní ich zmien v priebehu roka a pri zostavovaní záverečných účtov nepostupovali v súlade so zákonom o rozpočtovej zodpovednosti a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočty oboch obcí za rok 2015 a 2016 neobsahovali zákonom stanovené údaje. V záverečných účtoch obcí chýbali údaje o vývoji dlhu a za rok 2016 obce nesprávne vypočítali jeho výšku. Ku koncu roka 2016 bol celkový dlh obce Svätý Anton 8,15 % a obce Štiavnické Bane 19,78 %.

Preverovaním vybraných výdavkov rozpočtu boli zistené prípady nehospodárneho nakladania s finančnými prostriedkami. Počas roka obce nekontrolovali oprávnenosť výdaja zo svojich rozpočtov. Obce v čase uzatvárania zmluvných záväzkov a uskutočňovania platieb nemali čerpanie týchto finančných prostriedkov v rozpočte zabezpečené, čím porušili aj finančnú disciplínu.

Obce vo viacerých prípadoch vykonávali úpravu rozpočtu dodatočne, až po uskutočnení príjmov a výdavkov. Ďalej boli zistené nehospodárne výdavky odkúpením bytového domu nespôsobilého na užívanie (Svätý Anton) a obstaraním nepotrebného znaleckého posudku (Štiavnické Bane).

Porušenia zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré boli aj porušeniami finančnej disciplíny boli v hodnote 115,9 tis. eur (Svätý Anton) a 14,5 tis. eur (Štiavnické Bane).

V oblasti účtovníctva obcí boli nedostatky zistené predovšetkým v nedodržiavaní povinností viesť účtovníctvo správne a preukázateľne, čo malo napr. dosah na hodnotu zaraďovaného majetku v obci Štiavnické Bane.

Zásady hospodárenia s majetkom obce Svätý Anton aj obce Štiavnické Bane neupravovali spôsob výkonu práv z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov. V obci Svätý Anton boli zistené nedostatky najmä pri prenájme nebytových priestorov a v obci Štiavnické Bane pri prevádzkovaní obecného vodovodu, ktoré mali vplyv na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom.

V oblasti verejného obstarávania obe kontrolované obce pri zabezpečovaní výstavby nájomných bytov a ich technickej vybavenosti nehospodárne nakladali s verejnými prostriedkami, keď nekonali v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

Nedostatky boli zistené aj pri zverejňovaní informácií na webových stránkach obcí a porušenie stavebného zákona kolaudáciou bytového nájomného domu (Svätý Anton), či pri prevádzkovaní časti obecného vodovodu bez kolaudačného rozhodnutia (Štiavnické Bane).

Kontrola preukázala, že kontrolné systémy boli neúčinné a kontrolné mechanizmy nastavené v obciach nepostačujúce. Vykonávané finančné kontroly boli vo viacerých prípadoch urobené formálne. Hlavní kontrolóri obcí vypracovali a predkladali obecnému zastupiteľstvu svoje stanoviská k návrhu rozpočtu, avšak tieto boli formálneho charakteru, a to bez posúdenia reálnosti jednotlivých položiek návrhov rozpočtu a bez informácie o dosahu napr. pri prijímaní návratných zdrojov financovania.

1 CIEĽ, ÚČEL A PREDMET KONTROLNEJ AKCIE

Cieľ kontrolnej akcie

1. Zvýšenie transparentnosti a hospodárnosti pri použití verejných prostriedkov a pri nakladaní s majetkom obce.
2. Zvýšenie efektívnosti v činnosti samospráv.

Účel kontrolnej akcie

Kontrola (1) súladu hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými predpismi a (2) plnenia povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom územnej samosprávy; na základe doručených podnetov NKÚ SR.

Predmet kontroly

Rozpočet obce, záverečný účet obce, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom, úroveň vnútorného kontrolného systému.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrolná akcia bola vykonaná ako mimoriadna kontrola, na základe doručených podnetov NKÚ SR.

Pri kontrole postupovali kontrolóri podľa zákona o NKÚ SR a interných pravidiel kontrolnej činnosti, pričom zohľadnili medzinárodné štandardy ISSAI 100 – Základné princípy kontroly verejného sektora a ISSAI 400 – Základné princípy kontroly súladu.

Právnym rámcom kontroly boli všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s hospodárením s finančnými prostriedkami a majetkom kontrolovaných obcí, ako aj právne pred-

pisov vzťahujúce sa ku konkrétnym skutočnostiam, uvede-
ným v doručených informáciách. Pri preverovaní využili kontrolóri aj interné smernice a všeobecne záväzné nariadenia obce.

Pri kontrole boli použité kontrolórske postupy a techniky so zameraním na preskúvanie dokladov a dokumentov, priame pozorovanie a analyzovanie. Kontrolovaným obdobím boli roky 2015 a 2016, v prípade potreby preverovaných skutočností aj súvisiace obdobie.

K 31. decembra 2016 obec Svätý Anton evidovala 1 180 obyvateľov, obec Štiavnické Bane 786 obyvateľov.

3 KONTROLNÉ ZISTENIA A ODPORÚČANIA

Pre vyhodnotenie predmetu kontroly a vypracovanie zistení a odporúčaní boli pre túto kontrolu súladu použité nasledovné kritéria: všeobecne záväzné právne predpisy týkajúce sa hospodárenia s finančnými prostriedkami, účtovníctva a nakladania s majetkom, verejného obstarávania, ako aj opatrenia, usmernenia/pokyny MF SR a interné predpisy platné v kontrolovaných obciach.

3.1 ROZPOČET, ZÁVEREČNÝ ÚČET A HOSPODÁRENIE S ROZPOČTOVÝMI PROSTRIEDKAMI

Zostavovanie rozpočtu, vykonávanie jeho zmien, zostavovanie záverečného účtu a hospodárenie s verejnými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu, to všetko kontrolóri porovnávali s ustanoveniami zákona o rozpočtovej zodpovednosti, zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V roku 2016 hospodárili obce s rozpočtovými príjmami vrátane svojich rozpočtových organizácií takto: Svätý Anton v sume 1 160,5 tis. eur, Štiavnické Bane v sume 1 829,8 tis. eur; s výdavkami: Svätý Anton v sume 960,2 tis. eur, Štiavnické Bane v sume 1 821,3 tis. eur. Finančné prostriedky boli skontrolované v sume 383,3 tis. eur (Svätý Anton) a 1 810,4 tis. eur (Štiavnické Bane). Skutočné rozpočtové hospodárenie vrátane svojich rozpočtových organizácií v obci Svätý Anton v roku 2015 skončilo so schodkom

58 tis. eur a v roku 2016 s prebytkom 390 tis. eur. V obci Štiavnické Bane v roku 2015 skončilo so schodkom 182 tis. eur a v roku 2016 s prebytkom takmer 16 tis. eur.

Kontrolou rozpočtu a záverečného účtu obce Svätý Anton bolo zistené, že rozpočet za rok 2015 a 2016 neob-
sahoval zákonom stanovené údaje o rozpočtoch za pred-
chádzajúce roky. Nedostatky boli zistené pri vykonávaní
zmien rozpočtu a pri zostavení záverečného účtu

obce, a to neuvedením vývoja dlhu a nesprávnym vyčíslením ukazovateľov dlhu. Celkový dlh obce ku koncu roka 2016 bol 8,15 %.

Kontrolou rozpočtu a záverečného účtu obce Štiavnické Bane bolo zistené, že v schválenom rozpočte na rok 2016 neboli zahrnuté príjmy a výdavky rozpočtovej organizácie zriadenej obcou. Rozpočet za rok 2015 a 2016 neobsahoval povinné údaje o rozpočtoch za predchádzajúce roky a nedostatky boli zistené aj pri vykonávaní zmien rozpočtu. V záverečnom účte za rok 2016 obec nesprávne vykázala ukazovatele dlhu a chýbal prehľad o jeho vývoji. Celkový dlh obce ku koncu roka 2016 bol 19,78 %.

Preverením výdavkov rozpočtu obce Svätý Anton bolo zistené, že obec zmluvne dohodla vypracovanie projektovej dokumentácie pre protipovodňovú ochranu v sume 11,8 tis. eur bez finančného krytia. Z rozpočtu roku 2015 zaplatila za dodávku a montáž kamerového systému 10 tis. eur, aj keď tieto výdavky nemala v rozpočte schválené. Poskytla občanom pôžičky v sume 949 eur, ku ktorým nemala prijaté potrebné VZN. Vyplatila mimoriadne odmeny poslancom v sume 289 eur v rozpore so zásadami odmeňovania poslancov. Uzatvorila kúpnu zmluvu na odkúpenie novopostaveného bytového domu a zaviazala sa k úhrade 92,8 tis. eur, ktorých krytie nemala zabezpečené v rozpočte. Kúpou tohto bytového domu, ktorý

nebol spôsobilý na užívanie, nekonala hospodárne, efektívne a účinne. Prekročením rozsahu splnomocnenia na prevzatie záväzkov zároveň porušila finančnú disciplínu. Obec vo viacerých prípadoch vykonávala úpravu rozpočtu až po uskutočnení príjmu a výdavku; napr. v roku 2016 pri oprave budovy Mýtnej stanice v sume 18 tis. eur z dotácie Ministerstva kultúry SR.

Preverením výdavkov rozpočtu obce Štiavnické Bane bolo zistené, že obec nesprávne triedila cestovné náhrady, obstarala znalecké posudky v sume 800 eur, ktoré boli nepotrebné. Pri výplate odmien poslancom zastupiteľstva v rokoch 2015 a 2016 v sume 830 eur nepostupovala v súlade s platným poriadkom odmeňovania. Obec v čase čerpania peňažných prostriedkov na rozšírenie vodovodu nemala vo svojom rozpočte zahrnuté príslušné príjmy a výdavky (za rok 2015 v sume 100 tis. eur, za rok 2016 v sume 200 tis. eur). Z rozpočtu roka 2016 sa zmluvne zaviazala uhradiť 12,8 tis. eur na kúpu nájomných bytov a zaplatila za sanáciu zatopeného územia takmer 15 tis. eur, aj keď krytie týchto finančných prostriedkov nemala v rozpočte zabezpečené. Úpravu rozpočtu obec vykonala až po uskutočnení príjmov a výdavkov.

Porušenia zákona o rozpočtových pravidlách boli aj porušením finančnej disciplíny. V obci Svätý Anton boli vyčíslené v sume 115,9 tis. eur a v obci Štiavnické Bane v sume 14,5 tis. eur.

3.2 ÚČTOVNÍCTVO

V oblasti účtovníctva bolo preverované dodržiavanie postupov účtovania, vykonávanie inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, zostavenie účtovnej závierky a dodržiavanie účtovných zásad a postupov, ktoré sú stanovené v zákone o účtovníctve a v postupoch účtovania.

V obci Svätý Anton bolo zistené, že v roku 2015 nesprávne zaúčtovala preddávky poskytnuté v sume 3,4 tis. eur. V rámci výdavkov za právne služby obec uhradila právnenému zástupcovi obce aj faktúry, ktoré neboli preukázateľné.

V obci Štiavnické Bane bolo zistené, že po rekonštrukcii bašty ju zaradila do užívania k 31. decembru 2016 a na účet majetku v cene, ktorá bola o 5,4 tis. eur vyššej, ako bola obstarávacia cena.

Z inventarizácie vykonanej v roku 2014 obec nevypracovala inventarizačný zápis a inventúrne súpisy neobsahovali všetky potrebné zákonné náležitosti.

Výdavky na nákup pohonných hmôt do osobného motorového vozidla boli do nákladov obce v roku 2015 zaúčtované v sume 1,8 tis. eur a v roku 2016 v sume 2,1 tis. eur. Tieto výdavky neboli dostatočne preukázateľné podľa zákona o účtovníctve, pretože obec nevedla dôslednú evidenciu o jazdách vozidla.

3.3 NAKLADANIE S MAJETKOM

Pri nakladaní s majetkom bol preverovaný súlad so zákonom o majetku obcí a so zásadami hospodárenia s majetkom, tak ako ich mali upravené jednotlivé obce.

Zásady hospodárenia s majetkom obce Svätý Anton aj obce Štiavnické Bane neupravovali spôsob výkonu práv,

ktoré vyplývajú z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov na právnických osobách, založených obcou,

s dôrazom na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom.

V obci Svätý Anton bolo zistené, že obec prenajala nebytové priestory na účel prevádzkovania predajne, a to bez schválenia obecným zastupiteľstvom podľa zásad hospodárenia s majetkom obce. Obec nekonala v súlade so zákonom o majetku obcí, keď

- nezverejnila svoj zámer prenechať tento majetok do nájmu
- uzatvorila dodatok k nájomnej zmluve, ktorým bolo predĺžené obdobie nájmu, až po skončení nájmu
- predlžovala obdobie nájmu napriek tomu, že nájomca neuhrádzal nájomné.

Obec Štiavnické Bane nekonala v súlade so zákonom o majetku obcí, keď

- schválila prevod vlastníctva nehnuteľností na základe znaleckého posudku staršieho ako šesť mesiacov
- ako prevádzkovateľ vodovodu riadne nevyťahala pohľadávky za vodu voči neplatičom
- nezabezpečila pohľadávky voči premlčaniu
- neuplatňovala sankcie vyplývajúce zo zmluvy o dodávke pitnej vody (napr. poplatok z omeškania)
- v jednom prípade nemala uchovanú zmluvu s odberateľom a v jednom prípade neuzatvorila písomnú zmluvu na odber pitnej vody s odberateľom.

Obec musela prevádzkovanie vodovodu dofinancovať z vlastných zdrojov, keďže náklady za rok 2015 boli vyššie než výnosy o takmer 14 tis. eur, za rok 2016 o takmer 30 tis. eur.

3.4 VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

Vo výberových konaniach na dodanie tovaru, poskytnutie služieb a na uskutočnenie stavebných prác bol kontrolovaný ich súlad so zákonom o verejnom obstarávaní.

Obec Svätý Anton sa pri obstaraní bytového domu so štyrmi nájomnými bytmi v rómskej osade a technickej vybavenosti k nemu vyhla postupom a princípom verejného obstarávania. V jednom prípade bolo zistené nedodržanie zákona o verejnom obstarávaní, keď v zmluve o dielo na vypracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie obec akceptovala opcii zhotoviteľa na vypracovanie ostatných stupňov dokumentácie v osobitnej zmluve o dielo. Pri opra-

vách budovy Mýtnej stanice obec zverejnila na svojom profile správu o zákazkách za tretí štvrtrok 2015 až v apríli 2016.

Obec Štiavnické Bane pri obstaraní bytového domu a technickej vybavenosti k nemu sa vyhla postupom a princípom verejného obstarávania. V roku 2009 pri výberovom konaní na rekonštrukciu vodovodu obec použila nesprávny postup verejného obstarávania a v rokoch 2015 a 2016 nevykonala verejné obstarávanie.

3.5 INÉ ZISTENIA

Okrem nedostatkov zistených v oblasti dodržiavania rozpočtových pravidiel, účtovníctva, pri nakladaní s majetkom a verejnom obstarávaní, tam všade boli zistené aj nedostatky v dodržiavaní iných všeobecne záväzných právnych predpisov (zákon o slobodnom prístupe k informáciám, o obecnom zriadení, stavebný zákon, zákonník práce, zákon o ochrane verejného záujmu).

Obec Svätý Anton nekonala v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, keď na webovej stránke obce:

- nezverejnila kúpne zmluvy na predaj počítačov
- zverejnila zmluvu o dielo na opravu budovy Mýtnej stanice až v deň úhrady príslušného výdavku
- v rokoch 2015 a 2016, ako druhá zmluvná strana, nezverejnila 12 zmlúv uzatvorených s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny
- nezverejnila pozvánku na mimoriadne zasadanie obecného zastupiteľstva, konaného v auguste 2015.

Pozvánky na riadne zasadania obecného zastupiteľstva spolu s návrhom programu rokovania obec zverejnila pred

zasadnutím, a to v lehote kratšej, ako to stanovuje zákon o obecnom zriadení.

Obec v rozpore so stavebným zákonom skolaudovala bytový dom s nájomnými bytmi, ktorý nebol spôsobilý na užívanie.

Vyplatením odmien zamestnancom v inom výplatnom termíne, ako boli starostkou priznané, nepostupovala obec v súlade so zákonníkom práce.

Obec Štiavnické Bane neplnila povinnosti vyplývajúce zo zákona o slobodnom prístupe k informáciám, keď na webovej stránke obce:

- v čase výkonu kontroly NKÚ SR (k 9. 11. 2017) nemala zverejnené objednávky za rok 2016, na základe ktorých

boli obci následne fakturované práce vykonané poslancami ObZ, prevádzkujúcimi živnosť

- nezverejnila tri dodatky k zmluve o dielo na rekonštrukciu vodovodu.

Obec v rozpore so stavebným zákonom prevádzkovala rozšírený vodovod v časti Horná Roveň, a to bez kolaudačného rozhodnutia. Stavebný dozor k tejto stavbe v rokoch 2015 a 2016 neurobil v stavebnom denníku žiadny záznam o svojej činnosti na stavenisku a neplnil si svoje povinnosti

podľa zmluvy, keď neodsúhlasoval súpisy vykonaných prác.

Obec od roku 2014 nevedla obecnú kroniku, tak ako to požaduje zákon o obecnom zriadení. Starosta obce vykonáva od roku 1993 podnikateľskú činnosť, ktorá trvala aj v čase výkonu kontroly. Počas výkonu svojej verejnej funkcie nepodával komisii pre ochranu verejného záujmu písomné oznámenia a potvrdenia o podanom daňovom priznaní, požadované zákonom o ochrane verejného záujmu.

3.6 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM

Preverenie účinnosti vnútorného kontrolného systému bolo vykonané kontrolou plnenia povinností obce pri tých finančných operáciách, pri ktorých to stanovuje zákon o finančnej kontrole a audite, ako aj pri plnení vybraných základných povinností hlavného kontrolóra obce, vyplývajúcich zo zákona o obecnom zriadení.

Preverením vykonávania finančnej kontroly v obci **Svätý Anton** bolo zistené nedodržanie zákona o finančnej kontrole tým, že predbežnú administratívnu kontrolu v roku 2015 vykonávala len jedna osoba, v jednom prípade nebola vykonaná finančná kontrola vôbec a vo viacerých prípadoch bola vykonaná formálne.

Preverením vykonávania finančnej kontroly v obci **Štiavnické Bane** bolo zistené, že predbežná finančná kontrola nebola vykonávaná:

- k zmluvám na prenájom parkovacích miest v roku 2015 a 2016
- k 44 výdavkovým dokladom na nákup pohonných hmôt v roku 2015 a 2016
- k vyplateniu odmien poslancom za roky 2015 a 2016.

Základná finančná kontrola na dodávateľských faktúrach v sume viac ako 170 tis. eur za rekonštrukciu vodovodu bola vykonaná len formálne, pretože v čase overovania finančnej operácie nemala v rozpočte zahrnuté príslušné výdavky a súpisy vykonaných prác neboli podpísané stavebným dozorom.

Kontrolou plnenia vybraných základných povinností hlavného kontrolóra obce bolo zistené, že hlavní kontrolóri v oboch obciach predkladali svoje stanoviská k návrhu rozpočtu na roky 2015 a 2016 pred jeho schválením v ObZ. Tieto stanoviská boli formálneho charakteru, bez posúdenia reálnosti a dosahov jednotlivých položiek rozpočtu. Napr. v stanovisku k rozpočtu na rok 2016 v obci Štiavnické Bane chýbala informácia o percentuálnom zvýšení celkového dlhu obce a splátok dlhu po prijatí návratných zdrojov financovania v roku 2016, ako aj dvoch úverov prijatých 30. 12. 2015, resp. stanovisko či obec spĺňa podmienky pre prijatie týchto návratných zdrojov financovania.

V činnosti hlavného kontrolóra obce **Štiavnické Bane** bolo zistené že:

- nepredložil ObZ správu o kontrolnej činnosti za rok 2015 a 2016 v termíne, ktorý určuje zákon
- neoboznamoval obecné zastupiteľstvo s výsledkami jednotlivých kontrol vykonaných v priebehu roka 2016.

V roku 2015 vykonával tri mesiace podnikateľskú činnosť bez súhlasu ObZ, čo nebolo v súlade so zákonom o obecnom zriadení.

3.7 ODPORÚČANIA

NKÚ SR obci Štiavnické Bane odporučil:

- Komplexne riešiť situáciu so zásobovaním s pitnou vodou s dôrazom na hospodárnosť a efektívnosť vynakladania verejných prostriedkov pri prevádzkovaní obecného vodovodu.
- Prehodnotiť interný predpis týkajúci sa odmeňovania poslancov a platu starostu obce.
- Prehodnotiť možnosť vykonávať zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka starostovi obce.

4 REAKCIA KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV

Ku kontrolným zisteniam, uvedeným v protokoloch o výsledkoch kontroly, neboli zo strany kontrolovaných obcí vznesené námietky proti ich pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti.

Na odstránenie zistených nedostatkov obec **Svätý Anton** prijala 19 opatrení a obec **Štiavnické Bane** 29 opatrení. Splnenie, resp. plnenie prijatých opatrení bude NKÚ SR v rámci svojej pôsobnosti sledovať.

5 OZNÁMENIA KONTROLNÝCH ZISTENÍ

Zistené porušenia finančnej disciplíny oznámi NKÚ SR Úradu vládneho auditu, resp. MF SR.

ZÁVER

Kontrola bola mimoriadne zaradená do plánu kontrolnej činnosti na základe doručených podnetov.

Skutočnosti zistené kontrolou NKÚ SR v obciach Svätý Anton a Štiavnické Bane odhalili nedostatky vo výdavkoch verejných prostriedkov, ku ktorým sa zaväzovali obce bez ich krytia vo svojich rozpočtoch. Bolo zistené ne hospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami a obchádzanie verejného obstarávania. Obce, pri nakladaní so svojim majetkom, nekonali vždy tak, ako im to ukladal zákon o majetku obcí a ako si to sami stanovili vo svojich zásadách hospodárenia s majetkom.

Kontrola konštatuje nedostatočnú komunikáciu obcí pri informovaní obyvateľov o zasadaniach svojich ObZ, ako aj nedostatky pri včasnosti povinného zverejňovania uzatvorených zmlúv na svojich webových stránkach.

Pokiaľ ide o vyhodnotenie zaslaných podnetov a informácií – v obci Svätý Anton z 11 preverovaných podnetov bol jeden vyhodnotený ako opodstatnený, päť čiastočne opodstatnených a päť bolo neopodstatnených; v obci Štiavnické Bane z 15 preverovaných podnetov boli štyri vyhodnotené ako opodstatnené, šesť čiastočne opodstatnených a päť bolo neopodstatnených.

Odstránenie zistených nedostatkov na základe prijatých opatrení napomôže dotknutým obciam k lepšiemu hospodáreniu a k zvýšeniu efektívnosti spravovania verejných zdrojov.

Zverejnenie výsledkov kontroly prispeje k zvýšeniu informovanosti, ale a k celkovej transparentnosti procesov a činností v samospráve.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Priemyselná 2

824 73 Bratislava

☎ +421 2 501 14 451

✉ info@nku.gov.sk